

GARAT SHTETËRORE (2018)

UDHËZIME PËR GARUESIT

Garat shtetërore do të mbahen më 24 dhe 25 shkurt 2018.

Njoftimi për vendin e organizimit të garave dhe orari i mbajtjes së tyre do të vendosen në faqen e internetit të Qendrës së Provimeve shtatë ditë para fillimit të garave.

Garuesit duhet të jenë para sallave në të cilat do t'i nënshtrohen provimit të paktën 45 minuta para fillimit të provimit.

Për shkak të identifikimit në provim garuesi duhet të ketë një dokument personal me fotografi (librezën e nxënësit me fotografi, nxënësit e shkollave të mesme – letërnjoftimin, pasaportën...).

Organizatori i garave, Qendra e Provimeve, me Udhëzimin profesional ka përkufizuar rastet në të cilat garuesi do të diskualifikohet:

- nëse prezantohet rrejshëm;
- nëse e dëmton shifrën e vet (bar kodin);
- nëse e hap testin para se mësimdhënësi kujdestar jep leje për hapjen e tij;
- nëse përdor mjetet e palejuara gjatë punës (telefonin celular, faqen e mençur të internetit ose ndonjë pajisje tjetër elektronike për transmetimin e informacioneve dhe mjetet individuale të cilat i kanë përkufizuar autorët e testeve) dhe
- nëse pengon punën.

Garuesve nuk u lejohej përdorimi i lapsit të thjeshtë ose lapsit kimik i cili mund të fshihet (lapsave kimik shkruaj-fshij), si dhe përdorimi i korrektorit.

Garuesit nuk guxojnë të hyjnë nëpër salla ku do të mbahet testimi para se t'i thërras administruesi i testit.

Administruesit e testit i thërrasin nxënësit 45 minuta para fillimit zyrtar të provimit me ç' rast kontrollojnë identitetin e nxënësit/es dhe i udhëzojnë që t'i vendosin sendet në vendin e paraparë për to (çantat, xhaketat, telefonat celularë – të kontrollohen nëse janë të fikur, orët e mençura...). Nëse garuesi nuk ka dokument personal dhe nuk gjen mënyrën që ta tregojë gjatë kohëzgjatjes së provimit, mentori ose përfaqësuesi i shkollës me një deklaratë me shkrim garantojnë për identitetin e garuesit.

Garuesit me rastin e marrjes së librezës së testit e marrin e dhe një shifër e cila ngjitet në ballinën e testit dhe në Formularin e identifikimit. Marrin edhe një letër me informacione të rëndësishme për orarin e aktiviteteve të Garave shtetërore me një vërejtje që ta përshkruajnë shifrën e vet në drejtkëndëshin e specifikuar. Shifra duhet të përshkruhet sepse në bazë të sajë garuesit kontrollojnë rezultatet të cilat publikohen në faqen e internetit të Qendrës së Provimeve.

Libreza e testit nuk guxon të hapet para fillimit zyrtar të provimit!

Kur të gjithë garuesit të zënë vendet e veta, administruesi i testit do ta lexojë tekstin me udhëzimet e shkurtra.

Pas leximit të tekstit administruesi i testit u jep shenjën garuesve që mund të fillojnë me zgjidhjen e testit.

Gjatë provimit garuesit i lejohet shfrytëzimi i mjeteve që parashikohen e që janë theksuar për lëndët e caktuara.

Gjatë kohës së provimit nuk lejohet dalja nga salla ku zhvillohet provimi.

Nëse garuesi përfundon zgjidhjen e testit para kohës, mund ta dorëzojë librezën e testit dhe të largohet nga salla ku mbahet provimi duke mos penguar punën e garueseve të tjerë.

Administruesit e testit 15 minuta para përfundimit të kohës së paraparë për zhvillimin e testit do t'i njoftojnë garuesit se po afrohet koha e përfundimit të provimit.

Kur e përfundon punën garuesi e dorëzon testin, nënshkruhet në Formularin e identifikimit dhe së bashku me administruesin e testit përsëri e kontrollon shifrën.

Administruesit e testit garueseve do t'ju japin udhëzime teknike lidhur me punën. Nuk u lejohet që të japin sqarime lidhur me detyrat/pyetjet në test. Nëse garuesi ka ndonjë koment ose paqartësi mund t'i shënojë ato pranë detyrës konkrete ose në fund të testit. Nëse komenti është i arsyeshëm autori/vlerësuesi do ta marr parasysht atë me rastin e kontrollimit të testit.

Detyrat/pyetjet në teste nuk është e thënë që të zhvillohen me atë renditje ashtu si janë dhënë. Nëse ndonjë detyrë është shumë e vështirë, garuesi nuk ka nevojë që të ndalet në të, por mund të kalojë në detyrën e radhës. Nëse ju mbetet kohë, më së miri është që ta shfrytëzoni duke provuar që t'i zgjidhni detyrat të cilat nuk i keni zgjidhur më parë ose të kontrolloni ato që janë zhvilluar. Puna në test bëhet e pavarur, sepse nuk lejohet asnjë lloj marrëveshjeje. Duhet të shkruani lexueshëm. Gjatë punës mund të shfrytëzoni lapsin grafit, **mirëpo vlerësuesit do të vlerësojnë vetëm përgjigjet e shkruara me laps kimik.**

GJUHËT E HUAJA

Në detyra mund të kërkohet edhe aftësia e zbatimit të dijes në situata të reja.

1. Pjesa me shkrim

Fusha	Numri i pikëve
1. Të dëgjuarit	20
2. Të lexuarit	25

3. Gramatika dhe leksiku	25
4. Të shkruarit	30
GJITHSEJ	100

2. Pjesa me gojë

Fusha	Numri i pikëve
5. Të folurit	20

Në pjesën e garave me gojë nga gjuhët e huaja marrin pjesë nga 10 garuesit që kanë plasman më të mirë.

Mjetet e lejuara janë lapsi grafit dhe goma, lapsi kimik me ngjyrë të kaltër ose të zezë. Prandaj vetëm përgjigjet e shkruara me laps kimik. Gjatë kohës së punës në test nuk lejohet përdorimi i fjalorit.

MATEMATIKA

Gjatë zhvillimit të detyrave mund të përdoren veglat gjeometrike, lapsi grafit, goma dhe lapsi kimik me ngjyrë të kaltër ose të zezë. Nuk lejohet përdorimi i kalkulatorit, telefonave celularë dhe mjeteve tjera elektronike.

Është e nevojshme që zgjidhjet e detyrave të argumentohen hollësisht dhe të shkruhen me laps kimik.

BIOLOGJIA

Testin duhet punuar me laps kimik (me ngjyrë të kaltër ose të zezë). Lapsin grafit mund ta përdorni gjatë punës, por përgjigjja përfundimtare duhet të jetë e shkruar me laps kimik).

Përgjigjet të cilat nuk janë të shkruara qartë ose janë përmirësuar nuk do të vlerësohen, prandaj mendohuni mirë para se ta shkruani përgjigjen.

Numri maksimal i pikëve në test është 100.

KIMIA

Gjatë zhvillimit të testit nxënësit mund të përdorin lapsin kimik dhe kalkulatorin.

Nuk lejohet përdorimi i mjeteve tjera.

Numri maksimal i pikëve në test është 100.

FIZIKA

Mjetet e lejuara janë lapsi grafit dhe goma, lapsi kimik me ngjyrë të kaltër ose të zezë, kalkulatori dhe veglat gjeometrike. Pranohen vetëm përgjigjet e shkruara me laps kimik.

Numri maksimal i pikëve në test është 100.

Çdo formulë e shkruar drejtë ose përfundim që ka të bëjë me zgjidhjen e detyrës vlerësohet sipas kriterit unik.

I lusim garuesit që zgjidhjet e tyre dhe komentet t'i shkruajnë dukshëm dhe qartë, që t'i numërtojnë formulat të cilat i përdorin me rastin e përfundimit, në mënyrë që vlerësuesit lehtë dhe shpejt të përcjellin ecurinë e zgjidhjeve të tyre.

Me rastin e zgjidhjeve të detyrave domosdo duhet të përdoren shenjat e dhëna në formulimin e detyrës.

Është e dëshirueshme që me rastin e zgjidhjes së detyrave të gjitha të ilustrohen me vizatimin përkatës, në të cilin tregohen madhësitë fizike relevante (shpejtësia, forca, distanca, ...)

Detyrat duhet zgjidhur ashtu që të fitohet shprehja përfundimtare analitike e madhësisë së kërkuar fizike në funksion nga madhësitë e dhëna në formulimin e detyrës. Në fund duhet llogaritur vlerën numerike, për të cilën mund të përdoret një kalkulator i xhepit.

GJEOGRAFIA

Mjetet e lejuara janë lapsi grafit dhe goma, lapsi kimik me ngjyrë të kaltër ose të zezë. Pranohen vetëm përgjigjet e shkruara me laps kimik.

Testi i garueseve nga gjeografia përbëhet nga dy libreza të testit. Libreza e parë e testit (testi multimedial) zhvillohet në bazë të slajdeve të cilët u lëshohen garuesve. Koha e përgjigjeve është e kufizuar me kohëzgjatjen e slajdeve për një pyetje konkrete. Pyetjet zhvillohen me rend. Koha e përgjithshme e paraparë për testin multimedial është deri në 60 minuta. Në këtë librezë të testit mund të merren 30 pikë.

Pas kësaj kalohet në librezën e dytë të testit. Nuk është e thënë që detyrat të zhvillohen me rendin e dhënë. Koha e paraparë për punë në këtë pjesë të testit është 60 minuta. Në këtë librezë të testit mund të merren 70 pikë.

Pyetjet e testit do të jenë të lidhura me programet mësimore por nëse marrin pjesë fëmijët e talentuar atëherë ato kanë të bëjnë jo vetëm edhe me tekste shkollore.

HISTORIA

Mjetet e lejuara janë lapsi grafit dhe goma, lapsi kimik me ngjyrë të kaltër ose të zezë. Pranohen vetëm përgjigjet e shkruara me laps kimik.

Çdo pyetje është vlerësuar me një numër të caktuar të pikëve dhe gjithsej mund të merren 100 pikë.

Pyetjet e testit do të jenë të lidhura me programet mësimore por nëse marrin pjesë fëmijët e talentuar atëherë ato kanë të bëjnë jo vetëm edhe me tekste shkollore.

PROGRAMIMI

Detyrat duhet të zgjidhen me një nga gjuhët e programit në vazhdim: Pascal, C, C++ ose Java. Garuesit të cilët përdorin Pascal duhet të programojnë në **FreePascal** ose **TurboPascal**. Garuesit në C-u ose C++-duhet të shfrytëzojnë veglat e programit **CodeBlocks**, **DJGPP**, **DevCpp** ose **GCC**. Për gjuhën programore Java është paraparë përdorimi i platformës **Eclipse**. Është e lejueshme që të përdoret editor i sipas zgjedhjes dhe me ndihmën e veglave të dhëna të përkthehet kodi burimor në fajllin ekzekutiv.

Gjatë garave **nuk guxoni të komunikoni** me asnjë person, përveç me personin kujdestar të garave. Kjo do të thotë se duhet **të punoni në mënyrë të pavarur dhe nuk guxoni të përdorni internetin**. Gjithashtu është e ndaluar të përdoret ndonjë program i shkruar më parë ose pjesë të programit.

Pas skadimit të kohës së paraparë për gara, në desktop në folderin me emrin **Takmicenje2017** duhet të gjenden fajllat me zgjidhjet e kodeve burimore të incizuara. Pas garave, komisioni do të testojë zgjidhjet tuaja për të dhënat e testuara më parë dhe do t'ju ndajnë një numër të caktuar të pikëve. Në fund të çdo detyre janë dhënë shembujt e të dhënave të testit. Ata shembuj shërbejnë që ta keni sa më të qartë tekstin e detyrës dhe për kontrollimin e formatit të hyrjes dhe të daljes, dhe nuk shërbejnë për kontrollimin e saktësisë së programit tuaj. Nëse programi juaj punon në ata shembuj, ajo **nuk është një garanci** se do të punojë në të dhënat zyrtare për testim.

Detyrat nuk sjellin të njëjtin numër të pikëve. Detyrat të cilat zgjidhen më lehtë dhe më shpejt sjellin më pak pikë, ndërsa ato që janë më të vështira sjellin më shumë pikë. Çdo e dhënë e testit në një detyrë sjell numër të njëjtë të pikëve. Numri i përgjithshëm i pikëve në një detyrë është i barabartë me shumën e pikëve të të dhënave të testit të cilat përputhen me zgjidhjen zyrtare. Numri i përgjithshëm i pikëve është i barabartë me shumën e pikëve në të gjitha detyrat.

Të gjitha informacionet e detyrave (emrin e detyrës, hyrjen, daljen, kufizimin kohor dhe të kujtesës, mënyrën e vlerësimit me pikë) mund t'i gjeni në faqen hyrëse me titullin

Detyrat. **Nëse nuk kuptoni diçka lidhur me mënyrën e organizimit të këtyre garave, menjëherë mund të pyetni personin kujdestar që t'u jap sqarime të duhura.**

Gjatë garave keni mundësi që në formë të shkruar t'i shtroni pyetje personit kujdestar lidhur me detyrat. **Lejohen pyetjet të cilat sqarojnë paqartësitë në tekstin e detyrës.** Nuk guxoni të shtroni pyetje lidhur me zgjidhjen e detyrave. Para se të bëni ndonjë pyetje, lexoni edhe një herë detyrën, sepse ka mundësi që në leximin e mëparshëm të keni kapërcyer ndonjë pjesë të tekstit të detyrës.

KËTO DHE NDONJË UDHËZIM TJETËR TË DOBISHËM DO T'I GJENI NË FILLIM TË ÇDO TESTI. JU LUTEMI QË T'I LEXONI ME KUJDES DHE T'U PËRMBAHENI ME PËRPIKËRI.